

Meldcode Huiselijk Geweld

Figuur 1: **Stappenplan verbeterde meldcode**

JTC – Meldcode Huiselijk Geweld

Inleiding

Helaas groeien niet alle kinderen in harmonieuze thuissituaties op. Signalen dat dit niet het geval is, worden vaak zichtbaar op school. Als de school waarneemt dat situaties voor kinderen te dreigend worden, moet de school op basis van wettelijke voorschriften daarvoor handelen.

De JTC – meldcode huiselijk geweld beschrijft hoe dit op het JTC plaatsvindt.

De JTC – meldcode is gebaseerd op de recente wettelijke voorschriften hiervoor. De JTC – meldcode hanteert het vijf-stappenmodel.

Vijf stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling toegespitst op het JTC:

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De JTC-mentor/ coach is het eerste aanspreekpunt voor een leerling of voor ouder(s). De mentor/ coach zal vaak degene zijn waar docenten of andere medewerkers hun waarnemingen of zorgen bespreken en die zo die zorgen signaleert. Indien deze signalen worden waargenomen door een vakdocent, deelt deze de signalen met de mentor/coach.

Wanneer de mentor/ coach signalen interpreteert als 'vermoedens van kindermishandeling/ huiselijk geweld', bespreekt de mentor/ coach deze vermoedens met de leerlingcoördinator/teamleider en OCO (ondersteuningscoördinator).

Signalen worden vastgelegd in het LeerlingVolgSysteem (LVS) van de leerling. Bij twijfel is er altijd overleg met de OCO.

Stap 2: Overleggen met een collega

Naar aanleiding van signalen vindt er intern overleg plaats van mentor/coach, leerlingcoördinator/teamleider en ondersteuningscoördinator. Eventueel raadplegen zij externe deskundigheid. Dat kan zijn:

- Veilig Thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, afgekort VT): teamleider en ondersteuningscoördinator besluiten of advies wordt ingewonnen bij VT in dit stadium.
- Een deskundige op het gebied van letselduiding, bijvoorbeeld het LECK (Landelijk ExpertiseCentrum Kindermishandeling). Wanneer er sprake is van letsel of vermoedelijk aangebracht letsel zal in samenspraak met de GGD contact worden opgenomen met het LECK indien dit nodig is. In dit stadium geldt de omschrijving in stap 4 en 5.

Stap 3: Gesprek met de betrokkenen

In dit stadium zal er een gesprek plaatsvinden met de ouder(s) en eventueel de leerling. De zorgen worden besproken. Het gesprek wordt gevoerd onder leiding van de OCO, met de teamleider of leerlingcoördinator erbij.

Ouder(s) wordt de mogelijkheid geboden hun reactie te geven en eventueel hulp in te schakelen. Wanneer wordt afgesproken dat ouder(s) hulp accepteren en organiseren, monitort de school de leerling over een met ouder(s) af te spreken periode.

Van het gesprek wordt verslag gemaakt dat in het LeerlingVolgSysteem wordt opgenomen.

Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling aan de hand van het kader.

De school overweegt of de leerling betrokken is of kan zijn bij huiselijk geweld aan de hand van het afwegingskader:

- Wanneer een leerling verwondingen vertoont die kunnen wijzen op aangebracht letsel en/ of aangeeft dat hij/ zij wordt misbruikt en/ of fysiek wordt mishandeld in de thuissituatie of een andere situatie waarbij de minderjarige in een afhankelijke positie verkeert van een volwassene.
- Wanneer de leerling en/ of ouder(s) bij grote zorgen (zoals bij het eerste punt) weigeren in gesprek te gaan met de school.
- Wanneer de ouder(s) zich na een gesprek zoals genoemd in stap 3 niet aan de afspraken houden en de leerling daardoor in voor school waarneembare verslechterde omstandigheden verkeert.

In al deze situaties zal de school VT raadplegen voor advies. De OCO zal bij voorkeur het contact met VT leggen met een adviesvraag. Van de adviesvraag en het antwoord wordt verslag gemaakt.

Stap 5: Beslissen aan de hand van het afwegingskader (zie stap 4)

De school beslist:

- Is melden noodzakelijk? Indien de school besluit dat melding noodzakelijk is, worden ouder(s) en leerling voorafgaand aan de melding in een gesprek op de hoogte gesteld.
- Is hulpverlening (ook) mogelijk? Indien de school mogelijkheden ziet voor hulpverlening, kan de school de leerling en ouder(s) daarheen verwijzen. Een verwijzing doet niet af aan een eventuele noodzaak voor melding.

Van de beslissing wordt verslag gemaakt.

Ingangsdatum en geldigheid

Deze JTC – Meldcode Huiselijk Geweld is vastgesteld door het bestuur van SOVOR/ JTC op 1 oktober 2024 en is geëvalueerd en nagelopen op de geldigheid op 21-08-2025. De meldcode gaat in direct na goedkeuring door de Medezeggenschapsraad en heeft geldigheid tot er een vervangende regeling wordt vastgesteld.

Naar deze meldcode kan worden verwezen als 'JTC Meldcode Huiselijk Geweld'. Deze code vervangt alle voorgaande regelingen op dit gebied.

Afkortingen:

JTC	Jan Tinbergen College
LVS	LeerlingVolgSysteem, op het JTC is dit Magister
OCO	Ondersteuningscoördinator, Mevr. A. Suijkerbuijk: asu@jtc-roosendaal.nl
VT	Veilig Thuis
LECK	Landelijk Expertise Centrum Kindermishandeling

Bijlage 'Kaders voor een meldcode' en Kindermishandeling

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

1. Inleiding

Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Bijvoorbeeld huisartsen, leerkrachten en medewerkers van jeugdhulpinstellingen. Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Vanaf 1 januari 2019 is het verplicht om een afwegingskader op te nemen in deze meldcode.

2. Meldcode in de wet

Het verplichte gebruik van een meldcode staat in de 'Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'. De meldcode geldt voor de sectoren:

- Gezondheidszorg;
- Onderwijs;
- Kinderopvang;
- Maatschappelijke ondersteuning;
- Jeugdhulp;
- Justitie

De verplichting geldt niet voor vrijwilligersorganisaties.

3. Afwegingskader in de meldcode

Het verplichte gebruik van een afwegingskader in de meldcode staat in het besluit van 23 juni 2017 houdende wijziging van het besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het afwegingskader wordt opgesteld door beroepsorganisaties in overleg met Veilig Thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling). Vanaf 1 januari 2019 is het verplicht om met het afwegingskader te werken. Tot die tijd geldt de bestaande meldcode.

4. Vijf stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Iedere hulporganisatie en zelfstandige professional ontwikkelt een eigen meldcode. Daarin moeten in ieder geval de volgende 5 stappen staan:

- Stap 1: In kaart brengen van signalen.
- Stap 2: Overleggen met een collega. Eventueel raadplegen van Veilig Thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling), hierna VT te noemen. Of een deskundige op het gebied van letselduiding, bijvoorbeeld het LECK (Landelijk ExpertiseCentrum Kindermishandeling).
- Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n)
- Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd VT raadplegen – het afwegingskader is verplicht vanaf 1 januari 2019.
- Stap 5: Beslissen aan de hand van het afwegingskader (verplicht vanaf 1 januari 2019): Is melden noodzakelijk? Is hulpverlening (ook) mogelijk?

5. Wijziging stap 4 en 5 meldcode: afwegingskader voor melden

De overheid heeft de minimeisen aangepast waaraan de meldcode moet voldoen. Vanaf 1 januari 2019 geldt de eis dat er een afwegingskader in stap 4 van de meldcode moet zijn.

Hiermee kunnen professionals beoordelen of er sprake is van (een vermoeden van) ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling.

In stap 5 wordt een beslissing genomen. Blijkt uit de afweging aan de hand van het afwegingskader in stap 4 dat sprake is van een vermoeden van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling? Dan wordt van de professionals verwacht dat hij in stap 5 meldt bij VT. Het doel hiervan is dat vermoedens van ernstig huiselijk geweld en ernstige kindermishandeling bij VT bekend zijn en dat VT een veiligheidstoets kan uitvoeren.

Door deze wijziging veranderen stappen 4 en 5 van de meldcode. Vanaf 1 januari 2019 stelt de organisatie (in dit geval de school) zich dan 2 vragen:

1. Moet ik het vermoeden van ernstig huiselijk geweld of kindermishandeling melden?
2. Is het (ook) mogelijk hulp te bieden of te organiseren?

6. Overige acties voor de organisatie

Volgens de Wet meldcode moeten organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren een meldcode hebben. Ook moeten zij het gebruik van en de kennis over de meldcode bevorderen. Daarnaast moet een organisatie een aantal zaken regelen:

- **Verantwoordelijkheid:**
Een organisatie moet benoemen wie de stappen moet doorlopen. Voor het JTC geldt dat een mentor en de teamleider in gesprek gaat met de ondersteuningscoördinator. Hun rollen zijn in de 5 stappen van de meldcode omschreven.
- **Kennis over bepaalde vormen van geweld:**
Een organisatie moet aandacht besteden aan bijzondere vormen van geweld. Bijvoorbeeld vrouwelijke genitale verminking en eer gerelateerd geweld. Dit vergt van medewerkers extra kennis en vaardigheden. De OCO op het JTC beschikt over deze kennis.
- **Kindcheck:**
Om een kindcheck te kunnen uitvoeren hebben organisaties instructies nodig. Bij een kindcheck controleren professionals of er kinderen in een gezin zijn, of ze veilig zijn en of hulp nodig is. Bijvoorbeeld als een ouder een psychische stoornis heeft of verslaafd is. Op de websites kindcheck.nl en kindcheck-ggz.nl vindt u meer informatie en over de kindcheck, inclusief handleidingen.
- **Omgang met vertrouwelijke gegevens**
Een organisatie moet vastleggen hoe medewerkers moeten omgaan met vertrouwelijke gegevens conform de AVG richtlijnen. Voor het JTC zijn deze vastgelegd in de privacyreglementen en de bijbehorende protocollen en rechtenstructuur.
- **Verwijsindex risicojongeren**
De organisatie moet haar medewerkers op de hoogte stellen van de meldingsprocedure voor de Verwijsindex risicojongeren. Dit geldt alleen voor de organisaties die bevoegd zijn een melding te doen in dit systeem. Het JTC is niet bevoegd een melding te doen in dit systeem.

7. Toolkit: hulpmiddelen voor ontwikkelen meldcode

In de toolkit Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling staan verschillende hulpmiddelen. Een organisatie kan deze gebruiken om een meldcode in te voeren. Bijvoorbeeld een checklist voor managers en een standaard presentatie. Maar ook achtergrond informatie voor bepaalde doelgroepen en informatie materiaal voor gemeenten.

8. Meldcode is een meldplicht!

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld altijd melden bij andere instanties. Met de wijziging van de meldcode per 1 januari 2019 is een afwegingskader voor melden een onderdeel van de verplichte meldcode. De meldcode is bedoeld als houvast voor professionals. Het afwegingskader dat professionals opstellen, is te beschouwen als een professionele norm voor het doen van een melding.

9. Beroepsgeheim versus meldcode

De school moet zich houden aan de AVG richtlijnen. Dat betekent dat informatie niet zomaar gedeeld mag worden, maar volgens de richtlijnen behandeld moet worden. Hierdoor mag de school geen informatie over de leerling aan de anderen geven, behalve indien de leerlingen/ ouders daarvoor toestemming geven. De leerling kan zich hierdoor vrij voelen om alles te vertellen.

Maar het kan in het belang zijn van de leerling als een school toch vertrouwelijke gegevens uitwisselt met anderen. Daarom is er een meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Professionals met een beroepsgeheim mogen (vermoedens van) huiselijk geweld onder voorwaarden (zoals het doorlopen van het stappenplan in de meldcode) melden bij Veilig Thuis. Meer informatie over het meldrecht vindt u het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Professionals mogen de melding ook doen zonder toestemming van de betrokkenen. Het meldrecht staat in artikel 5.2.6 van de WMO 2015.

10. Toezicht op meldcodes

Inspecties controleren of organisaties en zelfstandigen een meldcode hebben. En of zij het gebruik en de kennis daarvan bevorderen. Dit gebeurt door de:

- Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting;
- Onderwijsinspectie;
- Inspectie Veiligheid & Justitie